

VPRAŠANJA ZA PRIDOBITEV PREVENTIVNIH ZNAČK PREPREČUJMO POŽARE 2013

SREBRNA ZNAČKA

ORGANIZACIJA GASILSTVA

1. Kdo lahko postane član PGD in kdo sestavlja članstvo PGD?
Član PGD lahko postane vsak, ki želi opravljati naloge gasilstva. Članstvo v PGD je prostovoljno. Članstvo PGD sestavljajo gasilci, častni člani in častni funkcionarji.
2. Kako članom preneha članstvo v PGD?
Z izstopom, izključitvijo, črtanjem ali smrtjo.
3. Kaj sestavlja gasilski znak?
Gasilska čelada, za čelado prekrizani levo bakla in desno gasilska sekirica.
4. Kako se imenuje gasilski informacijski sistem za vodenje evidenc prostovoljnih gasilcev?
Vulkan.
5. Katere evidence se vodijo v gasilskem informacijskem sistemu Vulkan?
Vulkan je gasilski informacijski sistem za vodenje evidenc prostovoljnih gasilcev, članov, opreme, intervencij, usposabljanj, tekmovanj, odlikovanj, napredovanj in gasilskih organizacij.
6. Kdo je odgovorna oseba za požarno varnost v lokalni skupnosti?
Župan.
7. Zakaj je dobro večje število gasilskih društev, še posebej izven mest?
Ker se skrajša čas za prihod do požara pri razloženih (raztresenih) vaseh.
8. Kateri člani lahko tekmujejo v tekmovalni kategoriji članov A?
Stari 16 let ali več.
9. Kdo in kaj sestavlja gasilsko enoto?
Ustrezno usposobljeni in opremljeni gasilci, gasilska vozila, gasilska oprema in orodje, gasilna sredstva.
10. Kdo vodi intervencijo?
Vodja intervencije.

GORLJIVE SNOVI

11. Katere snovi so gorljive snovi?
Gorljive snovi so tiste, ki se zaradi svoje kemične sestave lahko vežejo s kisikom – oksidirajo in pri normalnih pogojih gorenja lažje ali težje zagorijo.

12. Od česa je odvisna gorljivost ?
Od hitrosti spajanja snovi s kisikom.
13. Kako razvrščamo snovi glede na stopnjo gorljivosti?
Negorljive, gorljive in težko gorljive snovi.
14. Kako glede na kriterij nevarnosti za človekovo zdravje in življenje delimo pline in hlape vnetljivih tekočin?
Dušljive, dražljive in pline, ki delujejo kot krvni in živčni strupi.
15. Od česa je odvisna nevarnost strupenih plinov v dimu?
Od kemične sestave snovi, ki gori.
16. Katere vnetljive tekočine, ki jih uporabljamo in skladiščimo v bivalnih prostorih, lahko povzročijo požar?
Bencin, alkohol, laki, aceton, nitrolaki in razna topila.
17. Kako hranimo lahko vnetljive tekočine v gospodinjstvu?
Hranimo jih v ustreznih posodah ali rezervoarjih v namensko grajenih prostorih.
18. Kakšna naj bo embalaža lahko vnetljivih tekočin, ki jih hranimo v gospodinjstvu?
Embalaža mora biti namenska in dobro označena, da lahko vsak trenutek ugotovimo pravo vsebino.

GORENJE

19. Kakšen plin je CO (ogljikov monoksid)?
Plin brez barve, vonja in okusa, spada med najbolj strupene pline. Je lažji od zraka.
20. Obkroži pravilni vrstni red prižiganja plinskega gorilnika.
Odpremo ventil na jeklenki, prižgemo plin pri ustju gorilnika in odpremo ventil na gorilniku.
21. Kako ravnamo ob začetku požara v objektu?
Ostanemo čim bolj prisebni, takoj obvestimo ostale družinske člane, sosede, sodelavce, obvestimo center za obveščanje na telefonsko številko 112, ukrepamo hitro in varno, najprej rešujemo ljudi in živali.
22. Zakaj je nevaren dimniški požar?
Ker zaradi gorenja saj nastajajo visoke temperature, zaradi katerih lahko pride do vžiga lahko vnetljivih snovi v bližini dimnika in na ta način do širjenja požara v prostore ob dimniku.
23. Kako preprečimo dimniški požar?
S pravilno izgradnjo dimnika in rednim čiščenjem dimnika.

24. Kako morajo biti urejena podstrešja, da ne pride do požara?
Podstrešni prostor mora biti prazen in čist, strešne in druge lesene konstrukcije naj bodo zaščitno premazane; nesnaga, pajčevine in prah se hitro vnamejo, zato na podstrešje ne zahajamo z odprtim ognjem; električna napeljava mora biti zaščitena pred poškodbami.
25. Zakaj se požari v kleti razlikujejo od drugih požarov?
Zaradi večjega zadrževanja vročine, strupenih plinov in dima.
26. Kako morajo biti urejeni hodniki in stopnišča v večjih stavbah?
Ne smejo biti založeni z raznimi predmeti, stenski hidranti morajo biti označeni, v omaricah mora biti ustrezna oprema za njihovo uporabo, na vidnih mestih morajo biti obešeni požarni redi in gasilniki.
27. Katere tri stvari moramo še ugotoviti, ko smo v kampu postavili počitniško hišico ali šotor?
Kje se nahajajo zasilni izhodi, kje se nahajajo gasilniki ali hidrantne omarice, kje se nahajajo priročna gasilna sredstva.

POŽARI, VRSTE, VZROKI,...

28. Naštej najpogostejše vzroke požarov v naravnem okolju.
- požig suhe trave in suhljadi ob nezadostnih varnostnih ukrepih,
  - uporaba odprtega ognja v času velike požarne ogroženosti naravnega okolja,
  - odvrženi cigaretni ogorki,
  - udar strele ob neurjih,
  - nameren požig,...
29. Katere vrste požarov v naravi glede na kraj razvijanja požara poznamo?
Podtalne požare, talne požare, požari drevesnih krošenj, kombinirane požare, požare posameznih dreves.

TAKTIKA GAŠENJA

30. Katera je osnovno pravilo taktike pri gašenju požarov?
Vsak požar moramo gasiti tako, da ga najprej lokaliziramo (omejimo) oziroma zaustavimo in nato pogasimo.
31. Na kaj je potrebno še posebno paziti pri iskanju pogrešanih oseb v gorečem prostoru?
Pri iskanju je treba biti natančen, saj se ljudje v stiski lahko zatečejo tudi v skrite dele prostorov.
32. Naštej nekaj primerov samopomoči ob začetku požara!
Za zaščito dihal lahko uporabimo mokro krpo, za izhod iz gorečega prostora uporabimo zasilne izhode, skozi goreč prostor se lahko umaknemo pokriti z mokrim, navlaženim pregrinjalom.
33. Kako lahko pogasimo požar?
Požar pogasimo z odvzemom enega od pogojev gorenja: z odvzemom gorljive snovi, odstranitvijo toplote, z odvzemom zraka (kisika) oziroma dušenjem.

34. Navedi primer, ko pogasimo požar z ohlajanjem!
Gašenje katerekoli trdne snovi z vodo.
35. Navedi primer, kako pogasimo požar z dušenjem!
S primernim gasilnim sredstvom prekrijemo gorljivo površino.
36. Navedi primer gašenja požara z odstranjevanjem gorljive snovi!
Kadarkoli odstranimo gorljivo snov z območja požara: na primer zaprtje ventila dotoka gorljive snovi.
37. Kaj dosežemo z zadužitvijo požara?
Preprečimo dostop kisiku in ogenj pogasimo.
38. Katere nevarnosti prežijo na gasilce pri gašenju požarov v naravi?
Piki strupenih kač, neeksplozivna ubojna telesa, pokanje storžev, pokanje kamenja, udar električne strele ob nevihtah, podiranje dreves, zastropitev z dimom,...

GASILNA SREDSTVA

39. Kako delimo gasilna sredstva glede na agregatno stanje in katera spadajo v te skupine?
Trdna (pesek, prah), tekoča (voda, pena), plinasta (ogljikov dioksid).
40. Kakšen gasilni učinek ima voda?
Voda ima predvsem hladilni učinek, v obliki pare pa tudi dušilni.
41. Kakšno nalogo opravi pri gašenju pena?
Kisiku prepreči dostop do goreče površine – ima pretežno dušilni učinek.
42. Kako deluje ogljikov dioksid kot gasilno sredstvo?
Deluje dušilno, saj izpodrine kisik.
43. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare na električnih napravah?
S prahom in ogljikovim dioksidom.
44. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare razreda »C«?
S prahom, ogljikovim dioksidom in (halonom).

GASILNA OPREMA

45. Kako delimo gasilne spojke glede na njihov namen in za kaj jih uporabljamo?
Poznamo sesalne, tlačne, toge, slepe, prehodne spojke. Uporabljamo jih za medsebojno spajanje sesalnih in tlačnih cevi ter raznih naprav.
46. Kaj je ročnik?
Je naprava, s pomočjo katere oblikujemo hitrost in obliko gasilnega curka vode, ki jo usmerimo na požar.

47. Kako delimo ročnike glede na način oblikovanja curka vode?
Navadni, univerzalni, posebni ali kombinirani.
48. Katere so osnovne oblike vodnih curkov?
Polni curek, razpršeni curek ali vodna megla in kombinirani.
49. Kaj je hidrant?
Je naprava za odvzem vode iz vodovodnega omrežja.
50. Katere tehnične izvedbe hidrantov poznamo?
Podzemni, nadzemni, zidni.
51. Kako delimo gasilnike glede na njihove različne lastnosti?
Glede na težo, vrsto polnjenja gasilnega sredstva, način delovanja.
52. Kako delimo gasilnike glede na gasilno sredstvo, s katerim so polnjeni?
Gasilnike - polnjene z vodo, gasilnike - polnjene s peno, gasilnike - polnjene z gasilnim prahom, gasilnike - polnjene s ogljikovim dioksidom.
53. Kaj ti pove oznaka S-9 na gasilniku?
To je gasilnik na prah, ki vsebuje 9 kg prahu.
54. Za kaj uporabljamo gasilske vodne črpalke?
Uporabljamo jih za dovajanje vode na večje razdalje in zato, da na požarišču dosegamo zaželeno količino vode in ustrezen tlak.
55. Katere vrste vodnih črpalk poznamo?
Stabilne vodne črpalke ter prenosne in prevozne vodne črpalke.
56. Katere cevi poznamo glede na premer?
D – 25 mm, C – 52 mm, B – 75 mm, A – 110 mm
57. Za kaj uporabljamo sesalne cevi?
Uporabljamo jih za sesanje oziroma črpanje vode iz vodnih zajetij, rek in jezer s pomočjo vodnih črpalk.
58. Za kaj se uporabljajo tlačne cevi?
Tlačne cevi so namenjene pretoku vode, ki je pod tlakom, speljane so od vodne črpalke do ročnika.
59. Za kaj se uporablja sesalni koš?
Sesalni koš preprečuje dostop trdim delcem v črpalke med črpanjem vode iz vodnih zajetij.
60. Katere so posebne naprave za gašenje?
Vedrovka, izpihovalnik zraka, nahrbtna brentača.

61. Katere so lastnosti vedrovke za gašenje požarov?

Uničuje žarišča in požarna gnezda pri gašenju začetnih požarov.

62. Katere vrste ročnih gasilskih lestev poznamo in čemu služijo?

Prislanjalne, kljukaste, zložljive in stikalne, raztegljive, mornariške lestve.

Ročne gasilske lestve služijo za lažji dostop v višje objekte ter gašenje in reševanje ljudi, ko to razmere dopuščajo.

GASILSKA VOZILA

63. Čemu služijo avtocisterne?

Avtocisterne služijo za dovoz vode na požarišče oziroma za razvoz pitne vode.

64. Čemu služijo avtolestve?

Avtolestve služijo za dostop gasilcev v višja nadstropja in za reševanje ljudi iz višjih nadstropij.

VARSTVO GASILCA PRI GAŠENJU

65. Katera sredstva za zaščito telesa ločimo glede na način in vrsto zaščite?

Delovne obleke, zaščitne obleke pred toplotnim sevanjem, zaščitne obleke pred nevarnimi in radioaktivnimi snovmi.

66. Kaj sestavlja osebno zaščitno opremo gasilca?

Gasilska zaščitna obleka, podkapa, podobleka, gasilska zaščitna čelada, gasilski zaščitni škornji, gasilske zaščitne rokavice.

67. Kaj sestavlja skupno zaščitno opremo?

Zaščitna obleka pred visoko temperaturo, pred kemičnimi snovmi, pred radioaktivnimi snovmi; zaščitna obleka za reševanje iz vode in na vodi, protivrezne hlače, zaščitni predpasnik in zaščitne rokavice pred kemičnimi snovmi; gasilski zaščitni pas, hlačni ščitnik za zaščito nog in reševalna vrv.

68. Naštej sredstva za zaščito glave in obraza!

Zaščitna čelada, zaščitna kapa ali ruta, obrazni ščitniki, zaščitna očala, zaščita za sluh.

69. Iz česa je sestavljena gasilska čelada?

Zunanja školjka, notranja košara z mehko prevleko, vizir, podbradni jermen z zaskočno sponko, zaščita tilnika

70. Kako si zaščitimo sluh pred prekomernim ropotom?

S slušniki, ki imajo vgrajene vložke proti hrupu, ali z antifonskimi vložki, ki se vložijo v sluhovod.

71. Naštej sredstva za zaščito rok in nog!

Zaščitne rokavice, zaščitni čevlji, drugi pripomočki za zaščito komolcev, kolen, ramen in dlani.

72. Sredstva za zaščito dihal delimo v dve skupini in sicer?

Tista, ki delujejo odvisno od zunanjega zraka iz okolja in tiste, ki delujejo neodvisno od zunanjega zraka.

73. Zakaj je pomembno, da gasilec pozna nevarnosti nevarnih snovi?

Zato, da zna uporabiti pravo osebno zaščitno opremo, da zaščiti sebe; da ve, kako daleč od kraja nesreče mora evakuirati ljudi, da jih zaščiti pred škodljivimi vplivi nevarnih snovi in kakšno prvo pomoč mora nuditi ponesrečencem.

74. Naštej, kaj vse mora imeti na sebi gasilec za vstop v prostor, v katerem gori.

Zaščitno čelado, podkapo, zaščitno obleko, zaščitne rokavice, zaščitne škornje, izolirni dihalni aparat, cev z vodo.

75. Kako gasilci hranimo in vzdržujemo zaščitno opremo?

Hranimo jo na ustreznem mestu in v uporabnem stanju; hranjenje in vzdrževanje določene opreme je stvar posameznika, ki je za opremo zadolžen.

76. S čim opozarjajo gasilci, da se nahajajo na delu ceste?

S triopanom, prometnimi stožci in opozorilnim trakom.

77. Kateri so viri nevarnosti požarov v bivalnem okolju?

Gospodinjski plin, vnetljive tekočine, druge nevarne snovi, nevarnost električnega toka.

78. Katera pravila moramo upoštevati za dobro požarno preventivo?

Ob nakupu in pred prvo uporabo natančno preberimo navodila za uporabo posameznih izdelkov, pravilno moramo skladiščiti plinske jeklenke in vnetljive tekočine; vnetljive tekočine hranimo v originalni embalaži; zaradi kemičnih sestavin, ki jih vsebujejo nevarne snovi, uporabljamo ustrezna zaščitna sredstva; otroci se izogibate kakšnihkoli popravil električnih naprav brez nadzora odrasle osebe.